

## DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței  
Judecători

Valeriu Doagă  
Mariana Pitic, Galina Stratulat,  
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Onica Ion, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Elenei Ghinda împotriva lui Onica Ion privind repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016,

### C O N S T A T Ă :

La 05.05.2014, reclamanta Ghinda Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Onica Ion, solicitând încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, în primăvara anului 2011, pârâtul Onica Ion a efectuat lucrări de electrificare a casei de locuit, situată în s. Micleușeni, r-l Strășeni.

Ulterior, în vara anului 2011, a observat că adesea se făcea scurt circuit, becurile ardeau, etc. Susține că avea frica să nu se incendieze imobilul, deoarece pârâtul nu a finisat lucrările până la bun sfârșit, fapt în legătură cu ce a apelat la el nu o dată pentru a-și repara greșelile și a finisa lucrul până la bun sfârșit, însă pârâtul nu a reacționat în nici un fel.

Menționează reclamanta că, a apelat la un expert pentru o constatare tehnico-științifică a stării rețelei electrice în urma lucrărilor efectuate de către pârât. Astfel, conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.118 din 25.12.2013, efectuat de către ÎI „Achimov Anatolie”, atestat ca expert judiciar de categoria superioară de pe lângă Ministerul Justiției al RM, care în urma analizei rezultatelor examinării efectuate la lucrările de montare a rețelei electrice a bunului imobil situat în r-l Strășeni, satul Micleușeni cu determinarea stării tehnice și gradul de finalizare a lucrărilor și aprecierea posibilității exploatarei conform destinației a emis următoarea concluzie: „Lucrările de montare a rețelei electrice la bunul imobil nu corespund criteriilor constructive: rezistență și stabilitate; siguranță în exploatare”.

A mai menționat reclamanta că, în timpul cercetărilor de către expert, s-a depistat că muncitorul ce a executat lucrările de montare a rețelei electrice la bunul imobil, nu a respectat procesul tehnologic de montare a rețelei, ceea ce a dus la slăbirea rezistenței și stabilității lucrului efectuat. Calitatea lucrărilor de montare a rețelei electrice, la momentul cercetărilor, erau într-o stare tehnică nesatisfăcătoare. A mai constatat expertul că, potrivit Regulamentului privind emiterea avizului tehnic, ce atestă gradul de executare a construcției și corespunderea lucrărilor de

construcții cu documentația de proiect CP X.00.00 - 2013, gradul de execuție a elementelor constructive la montarea rețelei electrice a bunului imobil cu numărul cadastral 60392040539.01, situat în r-l Strășeni, satul Miculeșeni, constituie 61%. La momentul cercetărilor, lucrările de montare a rețelei electrice a bunului imobil, nu erau finalizate. În concluzie a indicat că neelucidarea defectelor depistate de către un specialist calificat, poate duce la incendierea bunului, lipsa siguranței în exploatarea rețelei electrice montată la bunul imobil poate provoca un fenomen negativ pentru proprietarul bunului și bunurile învecinate. Expertul a mai estimat costul lucrărilor și a materialelor de montarea a rețelei electrice analogice lucrării efectuate la bunului imobil al reclamantei, care constituie suma de 49 550 lei.

Relevă reclamanta că în urma acțiunilor pârâtului, dânsa a suportat multe cheltuieli și anume: a achitat pentru materiale mai mult de peste 40 000 lei, pentru lucrul pârâtului 5 000 lei, pentru asistența juridică suma de 1 500 lei, pentru efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică și pregătirea devizului – 2 000 lei.

Susține că încercările reclamantei de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes, fapt ce a determinat-o să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită reclamanta încasarea de la pârât a prejudiciului material cauzat în urma efectuării lucrărilor pentru electrificarea imobilului în sumă de 49 550 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Strășeni din 03 martie 2015, acțiunea Elenei Ghinda împotriva lui Onica Ion privind repararea prejudiciului material, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea soluției, instanța de fond a reținut prevederile art. 514, 946 alin. (1), 957 alin. (1) și (2) Cod civil, concluzionând că reclamanta nu a administrat suficient probatoriu ca să demonstreze că pârâtul nu și-a executat corespunzător obligațiile contractuale.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la 09.03.2015, a depus apel Ghinda Elena, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătorei Strășeni din 03 martie 2015 și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral.

În motivarea apelului, apelanta a invocat că, prima instanță nu a examinat esența litigiului dat, nu a apreciat probele anexate de către dânsa la metarialele cauzei, or, prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr.118 din 25.12.2013, efectuat de către ÎI „Achimov Anatolie”, atestat ca expert judiciar de categoria superioară de pe lângă Ministerul Justiției al RM, s-a constatat cert că, lucrările de montarea a rețelei electrice a bunului imobil examinat nu corespunde criteriilor constructive: rezistență și stabilitate; siguranță în exploatare; intimatul executând lucrările de montare a rețelei electrice la bunului imobil nu a respectat procesul tehnologic de montare a rețelei, ceea ce a dus la slăbirea rezistenței și stabilității lucrului efectuat; starea tehnică și calitatea lucrărilor de montarea a rețelei electrice, la momentul cercetărilor, sunt într-o stare tehnică nesatisfacătoare, iar gradul de execuție a elementelor constructive la montarea constituie 61%. Mai mult, s-a stabilit că, neelucidarea defectelor depistate de către un specialist calificat poate duce la incendierea bunului, lipsa siguranței în exploatarea rețelei electrice montată la bunul imobil, ceea ce poate provoca un fenomen negativ pentru proprietarul bunului și bunurile învecinate.

Relevă apelanta că, expertul a stabilit și costul lucrărilor și a materialelor de montare a rețelei electrice, care constituie suma de 49 550 lei. Consideră apelanta că intimatul urmează să-i restituie suma respectivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, apelul declarat de Ghinda Elena a fost admis, casată hotărârea Judecătoriei Strășeni din 03 martie 2015 și a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Onică Ion în beneficiul Elenei Ghinda prejudiciul material în mărime de 49 550 lei, cheltuieli aferente judecării pricinii în mărime de 1 500 lei și cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 2 000 lei, în total 53 050 lei.

În motivarea deciziei, instanța de apel a concluzionat că pretențiile apelantei sunt întemeiate și se încadrează în prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, deoarece intimatul a efectuat necalitativ lucrările de electricitate la bunul imobil.

Considerând ilegală decizia instanței de apel, la 25.07.2016, Onica Ion a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 și menținerea hotărârii Judecătoriei Strășeni din 03 martie 2015.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că, deși instanța de apel a constatat că între părți s-au conturat raporturi juridice de antrepriză, aplică prevederile răspunderii delictuale.

La 07.09.2016, avocatul Liliana Panuș în interesele Elenei Ghinda a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui ca inadmisibil și neîntemeiat.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul declarat de Onica Ion a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Onica Ion întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ghinda Elena a solicitat încasarea prejudiciului material suma de 49 550 lei de la Onica Ion, din motiv că ultimul a efectuat lucrări de electricitate la bunul imobil al reclamantei, care în urma efectuării expertizei, s-au dovedit a fi necalitative.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii înaintate de reclamantă, din motiv că aceasta nu a administrat suficient probatoriu ca să demonstreze că pârâtul nu și-a executat corespunzător obligațiile contractuale.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Ghinda Elena, a ajuns la concluzia temeinicii acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

Colegiul susține ca fiind legală și întemeiată soluția dată de prima instanță, iar soluția dată de instanța de apel este ilegală, deoarece decurge din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei și, ca urmare, interpretarea și aplicarea eronată a normelor de

drept material și procedural.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Astfel, Colegiul conchide că decizia instanței de apel contestată, a fost emisă cu interpretarea eronată a normelor legale care guvernează prezentul raport litigios și, aplicarea greșită cu referire la situația expusă în speță, a prevederilor art. 1398 Cod civil, normă care reglementează temeiurile și condițiile răspunderii delictuale.

La caz, analizând natura raporturilor juridice stabilite între părți, în baza înțelegerii avute între reclamanta Ghinda Elena și pârâtul Onica Ion, privind efectuarea lucrărilor de montare a rețelei electrice la imobilul situat în r-l Strășeni, s. Micleușeni, instanța de fond a constatat că aceste relații se încadrează în cele de antrepriză, făcând trimitere la prevederile art. 946 alin. (1), 957 alin. (1) și (2) Cod civil.

În acest sens, Colegiul reține că acțiunile efectuate de Onica Ion la comanda reclamantei Ghinda Elena privind efectuarea lucrărilor de montare a rețelei electrice la bunul imobil, se încadrează perfect în prevederile contractului de antrepriză.

Or, instanța de apel la fel a constatat că relațiilor litigioase le sunt aplicabile prevederile legale care reglementează contractul de antrepriză, însă, contrar circumstanțelor constatate, conchide că pretențiile reclamantei se încadrează în prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, care reglementează răspunderea delictuală.

Mai mult, art. 1398 Cod civil, prin definiție, constituie o normă de drept în materia răspunderii delictuale, care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extra-contractual, sub incidența ei fiind toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligații delictuale, ținând cont de specificul lor.

Prin urmare, instanța de apel a omis să dea apreciere faptului că spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligații concrete, stabilită în contract sau care rezultă din dispozițiile legale care se referă la natura acelui contract, răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general, care revine tuturor - de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite, răspunderea delictuală fiind generată prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viață, sănătate, etc).

În consecință, Colegiul conchide că încadrarea juridică greșită a raporturilor juridice existente între părți, a dus la soluționarea eronată a pricinii de către instanța de apel.

Potrivit prevederilor art. 946 alin. (1) Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Conform art. 948 alin. (1) Cod civil, antreprenorul trebuie să transmită clientului lucrarea liberă de orice viciu material sau juridic.

În conformitate cu prevederile art. 958 alin. (1) Cod civil, viciile și abaterile constatate trebuie stipulate în actul de recepționare semnat de părți sau întocmit unilateral, în care se stabilește modul, condițiile și termenele de înlăturare a viciilor și a abaterilor constatate.

(2) Viciile și abaterile sînt înlăturate pe contul antreprenorului.

(3) Clientul care a acceptat lucrarea fără rezerve conservă totuși drepturile împotriva antreprenorului în cazul viciilor ascunse.

Potrivit prevederilor art. 960 alin. (1) Cod civil, dacă lucrarea are vicii, clientul poate cere remedierea lor. Antreprenorul poate alege fie remedierea viciilor, fie efectuarea unei noi lucrări.

La caz, reclamanta Ghinda Elena a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat în legătură efectuarea necalitativă a lucrărilor de montare a rețelei electrice la imobilul pe care î-l deține în proprietate, în sumă de 49 550 lei, iar instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei și admitterii acțiunii înaintate de către reclamantă, dispunând încasarea în beneficiul acesteia a sumei de 49 550 lei cu titlu de prejudiciu material, sumă indicată în Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 118 din 25.12.2013.

În acest sens, instanța de recurs constată că instanța de apel a ignorat să dea apreciere faptului că cerințele reclamantei Ghinda Elena privind încasarea prejudiciului material cauzat de Onica Ion, în urma efectuării necalitative a lucrărilor de electrificare a imobilului, în sumă de 49 550 lei, nu se încadrează în prevederile normei de drept stipulate la art. 960 și 962 Cod civil, deoarece ea nu a solicitat remedierea viciilor și nici n-a remediat personal viciile constatate.

Potrivit prevederilor art. 962 alin. (1) Cod civil, clientul poate, în urma expirării fără rezultat a termenului stabilit de el pentru remediere, să remedieze el însuși viciul și să ceară compensarea cheltuielilor necesare, dacă antreprenorul nu refuză remedierea din cauza costurilor disproporționate.

Dispoziția legală menționată, prescrie un anumit comportament pentru ambele părți. Astfel, în cazul în care se constată vicii la lucrările executate, clientul prezintă antreprenorului reclamații privind modul, condițiile și termenul pentru remediere. Totodată, dacă antreprenorul nu efectuează lucrările necesare în termenul stabilit de client, ultimul este în drept de a remedia personal viciile constatate și de a cere compensarea cheltuielilor suportate, dar numai în cazul când antreprenorul nu refuză remedierea viciilor din cauza costurilor disproporționate.

Prin urmare, este evident faptul că nu a fost demonstrată nici una din situațiile menționate de prevederile legale precitate, iar Nota Informativă expediată la 07.04.2014, de către avocata reclamantei la adresa recurentului-pârât, nu poate fi calificată drept o reclamație, deoarece nu stabilește modul, condițiile și termenele de înlăturare a viciilor și a abaterilor constatate, iar dânsul nu a refuzat remedierea viciilor din cauza costurilor disproporționate.

În această ordine de idei, Colegiul concludă că instanța de apel greșit a aplicat prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil, normă care reglementează răspunderea delictuală, or, la această regulă generală există și excepții stipulate de normele legale evocate supra, care perfect se încadrează în circumstanțele prezentei cauze.

Astfel, soluția instanței de apel în sensul încasării în beneficiul lui Ghindă Elena a prejudiciului material în sumă de 49 550 lei, contravine dispozițiilor imperative ale legii conținute la art. 957-962 Cod civil, din care rezultă expres că în cazul constatării unor vicii, reclamanta urma să ceară remedierea lor, iar după expirarea termenului stabilit pentru remediere, să remedieze ea însuși viciul și să ceară compensarea cheltuielilor suportate.

Or, instanța de apel a dispus încasarea prejudiciului material în beneficiul reclamantei, necătând la faptul că de către aceasta din urmă, nu au fost suportate careva cheltuieli de remediere a viciilor constatate, în legătură cu montarea necalitativă a rețelei de electricitate la imobilul ce-i aparține cu drept de proprietate.

Respectiv, Colegiul conchide că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia

netemeinicieii acțiunii înaintate de Ghinda Elena.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele aduse de Onica Ion și-au găsit confirmare în cadrul examinării prezentului recurs.

Ținând cont de faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar instanța de apel a adoptat o hotărâre ce reiese din constatarea eronată a circumstanțelor cauzei, ce a dus la interpretarea și aplicarea eronată a legii materiale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Onica Ion, de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

#### D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Onica Ion.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 și se menține hotărârea Judecătoriei Strășeni din 03 martie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Elenei Ghinda împotriva lui Onica Ion privind repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Mariana Pitic

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea